

HOTĂRÎRE

cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare și aplicare
a tarifelor și prețurilor reglementate la gazele naturale

[Titlul completat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

nr. 678 din 22.08.2014

Monitorul Oficial nr.345-351/1603 din 21.11.2014

* * *

ÎNREGISTRAT:

Ministerul Justiției al RM

nr.996 din 7 octombrie 2014.

ministrul justiției _____ Oleg EFRIM

Întru asigurarea alimentării fiabile a consumatorilor cu gaze naturale la tarife reglementate, determinate reieșind din cheltuielile necesare și justificate pentru procurarea din import, transportul, distribuția și furnizarea gazelor naturale consumatorilor, în scopul creării condițiilor egale de activitate pentru toți participanții la piața gazelor naturale, prin stabilirea unei metode unice de calculare și aplicare a tarifelor reglementate și în temeiul articolelor 7, 8 și 53 din [Legea nr.123-XVIII din 23 decembrie 2009](#) cu privire la gazele naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.23-24, art.31), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de calculare aprobare și aplicare a tarifelor și prețurilor reglementate la gazele naturale și va fi valabilă pe o perioadă de cinci ani (se anexează).

2. Se abrogă Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor la gazele naturale, aprobată prin [Hotărîrea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.352 din 01.10.2009](#) privind aprobarea Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor la gazele naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.163-164/737, 13.11.2009), înregistrată la Ministerul Justiției cu nr.716 din 05.11.2009.

3. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în sarcina Departamentului tarife și analize economice al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

DIRECTORI Sergiu CIOBANU

Octavian LUNGU

Iurie ONICA

Ghenadie PÎRȚU

Anexă
la Hotărîrea Consiliului
de administrație al ANRE
nr.678 din 22.08.2014

*Notă: - Textul „Metodologia de calculare și aplicare a tarifelor reglementate la gazele naturale” se substituie cu textul „Metodologia de calculare aprobare și aplicare a tarifelor și prețurilor reglementate la gazele naturale”. Cuvintele „operatorul rețelei de transport” și/sau „operatorul rețelei de distribuție” se substituie cu textul „operatorul sistemului de transport” și/sau „operatorul sistemului de distribuție”, Cuvântul „extindere” se substituie cu cuvântul „dezvoltare”;
- În tot textul cuvintele „operator de rețea” se substituie cu cuvintele „operator de sistem”, conform [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017*

METODOLOGIE

de calculare aprobare și aplicare a tarifelor și prețurilor reglementate la gazele naturale

Secțiunea 1

DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia de calculare aprobare și aplicare a tarifelor și prețurilor reglementate la gazele naturale are ca scop stabilirea modului de calculare a prețurilor și a tarifelor reglementate aplicate în sectorul gazelor naturale.

[Pct.1 completat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

2. Prezenta Metodologie stabilește:

- a) principiile, modul de calculare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport și pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale;
- b) principiile, modul de calculare și aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea de ultimă opțiune și pentru furnizarea gazelor naturale anumitor categorii de consumatori în contextul îndeplinirii obligației de serviciu public;
- c) modul de calculare și aplicare a tarifelor diferențiate pentru serviciul de distribuție în funcție de nivelul presiunii din rețelele de gaze naturale la care sunt racordate instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali;
- d) componentele și modul de determinare a cheltuielilor incluse în calculul tarifelor și prețurilor reglementate;
- e) modul de determinare a rentabilității imobilizărilor corporale și necorporale aferente activităților de transport și de distribuție a gazelor naturale și a rentabilității reglementate a furnizorului de ultimă opțiune și a furnizorului cărui i-a fost impusă îndeplinirea obligației de serviciu public la tarife reglementate;
- f) modul de recuperare a investițiilor în sectorul gazelor naturale prin prețuri și tarife;

g) modul de separare a cheltuielilor și a rentabilității între activitățile practicate de întreprinderile de gaze naturale și între serviciile de distribuție a gazelor naturale prestate prin rețelele de gaze cu diferite nivele de presiune;

h) modul de determinare și aprobare a cheltuielilor pentru primul an de valabilitate a prezentei Metodologii (anul de bază) și modul de actualizare a acestora pentru următorii ani de valabilitate a prezentei Metodologii.

[Pct.2 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

3. Prezenta Metodologie este bazată pe următoarele principii de reglementare:

a) separarea funcțională și contabilă, în conformitate cu prevederile [Legii cu privire la gazele naturale](#), a activității de distribuție de activitatea de furnizare a gazelor naturale și de alte activități reglementate sau nereglementate practicate de întreprinderile de gaze naturale, iar din anul 2016 separarea legală a activității de distribuție de activitatea de furnizare a gazelor naturale la tarife reglementate;

b) prestarea calitativă și fiabilă a serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale furnizorilor, consumatorilor finali și altor utilizatori de sistem, cu utilizarea eficientă a obiectelor sistemului de gaze naturale;

c) asigurarea viabilității financiare a întreprinderilor reglementate din sectorul gazelor naturale prin stabilirea tarifelor și prețurilor în baza costurilor reale și necesare pentru desfășurarea activităților și asigurarea unui nivel rezonabil de rentabilitate;

d) desfășurarea eficientă și în condiții de siguranță a activităților de transport, de distribuție și de furnizare a gazelor naturale la tarife și prețuri reglementate;

e) suportarea de către consumatorii finali doar a costurilor reale, aferente prestării serviciilor de transport, de distribuție și de furnizare a gazelor naturale la tarife și prețuri reglementate, în funcție de nivelul presiunii din rețelele de gaze naturale la care sunt racordate instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali;

f) promovarea investițiilor eficiente și necesare pentru dezvoltarea și desfășurarea activităților reglementate;

g) eliminarea treptată a subvențiilor încrucișate;

h) asigurarea transparenței în procesul de reglementare a tarifelor și prețurilor reglementate.

[Pct.3 completat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

Secțiunea 2

DEFINIREA ACTIVITĂȚILOR PREȚURILOR ȘI A TARIFELOR REGLEMENTATE

[Titlul secțiunii 2 completat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

4. Prezenta Metodologie prevede calcularea și aplicarea prețurilor și tarifelor reglementate pentru următoarele activități:

a) transportul gazelor naturale;

b) distribuția gazelor naturale;

c) furnizarea gazelor naturale de către furnizorul de ultimă opțiune și/sau de furnizorul căruia i-a fost impusă îndeplinirea obligației de serviciu public.

[Pct.4 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

5. Activitatea de transport al gazelor naturale include ansamblul de operațiuni desfășurate de operatorul sistemului de transport legate de dezvoltarea, exploatarea și utilizarea rețelilor de transport al gazelor naturale.

6. Dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale include activitățile desfășurate de operatorul sistemului de transport privind construcția noilor capacități sau majorarea capacităților existente de transport al gazelor naturale.

7. Exploatarea rețelelor de transport al gazelor include activitățile și operațiunile desfășurate de operatorul sistemului de transport privind întreținerea, verificarea, asigurarea securității, reparația, renovarea și înlocuirea rețelelor de transport al gazelor naturale, echipamentului, instalațiilor și altor mijloace fixe aferente.

8. Utilizarea rețelelor de transport al gazelor naturale include următoarele activități și operațiuni:

a) încheierea contractelor de prestare a serviciului de transport al gazelor naturale;
b) citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare și evidența gazelor naturale intrate și ieșite din rețelele de transport al gazelor naturale;

c) preluarea gazelor naturale în punctele de delimitare (măsurare a gazelor naturale) a rețelelor de transport ale operatorului sistemului de transport: de rețelele de transport ale altor state și/sau ale altor operatori ai rețelelor de transport, de producătorii autohtoni sau de depozitele de stocare a gazelor naturale, transportul gazelor naturale prin rețelele de transport al gazelor naturale și predarea acestora în punctele de delimitare (măsurare a gazelor naturale) ale rețelelor de transport de rețelele de transport ale altor state și/sau ale altor operatori ai rețelelor de transport, de rețelele de distribuție a gazelor naturale sau de instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali;

d) dispecerizarea gazelor naturale preluate de la furnizori prin elaborarea schemelor și aplicarea regimurilor optime de funcționare a rețelelor de transport al gazelor naturale, asigurarea funcționării optime a rețelelor de transport al gazelor naturale cu rețelele de transport ale țărilor vecine, asigurarea calității serviciului de transport prestat furnizorilor, consumatorilor finali și/sau altor utilizatori de sistem;

e) relațiile cu furnizorii, consumatorii finali, utilizatorii de sistem și operatorii rețelelor de distribuție a gazelor naturale legate de prestarea serviciului de transport al gazelor naturale.

9. Activitatea de distribuție a gazelor naturale include ansamblul de activități și operațiuni efectuate de operatorul rețelelor de distribuție privind dezvoltarea, exploatarea și utilizarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale.

10. Dezvoltarea rețelelor de gaze naturale include activitățile și operațiunile operatorului de sistem pentru majorarea capacității rețelei existente de gaze naturale sau construcție de noi rețele sau porțiuni de rețea de gaze naturale

[Pct.10 în redacția [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

11. Exploatarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale include activitățile și operațiunile desfășurate de operatorul rețelelor de distribuție privind întreținerea, verificarea, asigurarea securității, reparația, renovarea și înlocuirea rețelelor de distribuție a gazelor naturale, care aparțin operatorului sistemului de distribuție, întreținerea, verificarea, reparația, asigurarea securității rețelelor de gaze transmise operatorului rețelelor de distribuție la deservirea tehnică, echipamentelor, instalațiilor și altor mijloace fixe aferente rețelelor de distribuție a gazelor naturale, instalarea, verificarea metrologică, reparația și înlocuirea echipamentelor de măsurare a gazelor naturale instalate la consumatorii casnici.

12. Utilizarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale include următoarele activități și operațiuni:

- încheierea contractelor cu furnizorii, și/sau utilizatorii de sistem privind prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale;

- măsurarea volumelor de gaze naturale intrate în rețelele de distribuție a gazelor naturale;
- citirea indicațiilor echipamentelor de măsurare a gazelor naturale la toți consumatorii finali instalațiile de gaze naturale ale cărora sunt racordate la rețelele de distribuție a gazelor naturale de presiune înaltă, presiune medie și presiune joasă și transmiterea furnizorilor și/sau consumatorilor finali a datelor privind volumele de gaze naturale consumate de fiecare consumator final în parte și/sau volumele gazelor naturale distribuite altor furnizori/operatori ai sistemului de distribuție;
- preluarea gazelor naturale în punctele de delimitare (măsurare) a rețelelor de distribuție de rețelele de transport al gazelor naturale și/sau de rețelele de distribuție a gazelor naturale ale altor operatori de sistem, vehicularea gazelor naturale prin rețelele de distribuție și predarea acestora în punctele de delimitare (măsurare) a rețelelor de distribuție de instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali racordate la rețelele de distribuție a gazelor naturale și/sau de rețelele de distribuție a gazelor naturale ale altor operatori de sistem;
- asigurarea regimurilor optime de funcționare a rețelelor de distribuție a gazelor naturale și asigurarea calității serviciului de distribuție a gazelor naturale prestat furnizorilor, consumatorilor finali și/sau utilizatorilor de sistem;
- relațiile cu furnizorii, consumatorii finali, operatorii rețelelor de transport, alți utilizatori de sistem și operatorii rețelelor de distribuție legate de prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale.

[Pct.12 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

13. Furnizarea gazelor naturale la prețuri reglementate include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de furnizorul de ultimă opțiune și/sau furnizorul căruia i-a fost impusă îndeplinirea obligației de serviciu public legate de contractarea volumelor de gaze naturale din import și, după caz, de la producătorii autohtoni, sau de la alți furnizori de gaze naturale, încheierea contractelor de furnizare a gazelor naturale cu consumatorii finali și/sau alți furnizori de gaze naturale la prețuri reglementate, facturarea gazelor naturale furnizate consumatorilor finali și altor furnizori, colectarea plăților pentru gazele naturale furnizate, relațiile cu operatorii rețelelor de transport, cu operatorii rețelelor de distribuție, cu alți furnizori și cu consumatorii finali deserviți privind derularea contractelor încheiate.

[Pct.13 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

14. Prezenta Metodologie reglementează modul de calculare și aplicare a tarifelor în sectorul gazelor naturale, după cum urmează:

- a) tarif pentru serviciul de transport al gazelor naturale;
- b) tarif pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, prestate prin:
 - rețelele de distribuție a gazelor naturale de înaltă presiune;
 - rețelele de distribuție a gazelor naturale de medie presiune;
 - rețelele de distribuție a gazelor naturale de joasă presiune.
- c) prețurile la gazele naturale furnizate de furnizorul de ultimă opțiune și/sau de furnizorul căruia i-a fost impusă îndeplinirea obligației de serviciu public în punctele
 - de intrare în rețelele de transport al gazelor naturale;
 - de ieșire din rețelele de transport al gazelor naturale;
 - de ieșire din rețelele de distribuție a gazelor naturale de înaltă presiune –“IP” (rețelele de distribuție a gazelor naturale corespunzătoare presiunii peste 0,3 MPa până la 1,2 MPa inclusiv);
 - de ieșire din rețelele de distribuție a gazelor naturale de medie presiune –“MP” (rețelele de distribuție a gazelor naturale corespunzătoare presiunii peste 0,005 MPa până la 0,3 MPa inclusiv);

- de ieșire din rețelele de distribuție a gazelor naturale de joasă presiune –“JP” (rețelele de distribuție a gazelor naturale corespunzătoare presiunii de până la 0,005 MPa inclusiv).

[Pct.14 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

15. În sensul prezentei Metodologii se definesc următoarele noțiuni:

devieri tarifare – componenta de corectare a veniturilor în anul de gestiune a întreprinderilor care desfășoară activitate de transport, de distribuție sau de furnizare a gazelor naturale la prețuri reglementate rezultată din diferența dintre parametrii prognozați la determinarea tarifelor și prețurilor reglementate și cei înregistrați efectiv în perioada precedentă de reglementare.

Aceste devieri se determină în baza diferenței rezultate în perioada precedentă de la modificarea următorilor parametri efectivi față de cei incluși în calculul prețurilor reglementate: prețul de procurare a gazelor naturale; rata de schimb a leului moldovenesc față de valuta în care se procură gazele naturale din import; volumele de gaze naturale procurate, transportate, distribuite și furnizate consumatorilor; cantității energiei electrice utilizate la transportul gazelor naturale, modificarea cotelor impozitelor, taxelor și altor plăți incluse în cheltuieli conform legislației; indicilor de ajustare a costurilor de bază, costul consumului tehnologic și al pierderilor tehnice de gaze naturale în rețelele de transport al gazelor naturale și în rețelele de distribuție a gazelor naturale; valorii nete a imobilizărilor corporale și necorporale; tariful pentru serviciul de transport al gazelor naturale, tariful pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale și cheltuielile pentru serviciul de furnizare a gazelor naturale incluse în calculul prețului la gazele naturale furnizate de către furnizorul de gaze naturale la prețuri reglementate;

tariful pentru serviciul de transport al gazelor naturale – contravaloarea serviciului prestat de operatorul sistemului de transport pentru rezervarea capacității de transport, primirii gazelor naturale la punctele de intrare în rețeaua de transport al gazelor naturale, transportul gazelor naturale prin rețeaua de transport al gazelor naturale fără a include furnizarea și predarea acestora furnizorilor de gaze naturale, sau consumatorilor finali la punctele de ieșire din rețeaua de transport al gazelor naturale. Tariful pentru serviciul de transport al gazelor naturale se stabilește pentru 1000 m³ de gaze naturale, nu include taxa pe valoare adăugată (TVA) și contravaloarea gazelor naturale transportate;

tariful pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale – contravaloarea serviciului prestat de operatorul sistemului de distribuție pentru utilizarea rețelei de distribuție a gazelor naturale în scopul preluării gazelor naturale din rețeaua de transport al gazelor naturale, vehicularea gazelor naturale prin rețeaua de distribuție a gazelor naturale și livrarea acestora la punctele de delimitate de instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali sau în alte rețele de gaze naturale. Tariful pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale se stabilește pentru 1000 m³ de gaze naturale, nu include TVA și contravaloarea gazelor naturale distribuite;

prețul la gazele naturale furnizate – valoarea la care furnizorul căruia i-a fost impusă îndeplinirea obligației de serviciu public, furnizorul de ultimă opțiune furnizează consumatorilor finali sau altor furnizori volumul de 1000 m³ de gaze naturale, aflate la parametri de calitate. Acest preț se determină pentru 1000 m³ de gaze naturale, include costul gazelor naturale procurate, cheltuielile pentru serviciul de furnizare a gazelor naturale și, după caz, tariful pentru serviciul de transport al gazelor naturale, tariful pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale și nu include TVA;

venit reglementat – venitul aferent unui an calendaristic de reglementare, recunoscut de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare Agenția) ca fiind necesar pentru acoperirea tuturor costurilor reglementate ale operatorului de sistem, furnizorului de gaze naturale la prețuri reglementate și obținerii de către acesta a unui nivel rezonabil de rentabilitate;

punctele de intrare în rețelele de transport al gazelor naturale – setul de puncte de delimitare a rețelelor de transport al gazelor naturale amplasate pe teritoriul Republicii Moldova de rețelele de transport al gazelor naturale ale țărilor vecine și/sau ale altor operatori ai rețelelor de transport, de instalațiile de producere și/sau de depozitele de stocare a gazelor naturale;

punctele de ieșire din rețelele de transport al gazelor naturale – setul de puncte de delimitare a rețelelor de transport al gazelor naturale de rețelele de transport al gazelor naturale ale țărilor vecine și/sau ale altor operatori ai rețelelor de transport, de rețelele de distribuție a gazelor naturale și/sau de instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali racordate la rețeaua de transport a gazelor naturale;

punctele de ieșire din rețelele de distribuție a gazelor naturale – setul de puncte de delimitare a rețelelor de distribuție a gazelor naturale ale unui operator al sistemului de distribuție de rețelele de distribuție a gazelor naturale ale altui operator al sistemului de distribuție, sau de instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali racordate la rețeaua de distribuție a gazelor naturale.

[Pct.15 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

[Pct.15 modificat prin [Hot. ANRE nr.01/2016 din 13.01.2016](#), în vigoare 22.01.2016]

Secțiunea 3 CALCULAREA TARIFELOR

16. Tariful pentru serviciul de transport al gazelor naturale se determină în baza formulei:

$$TT_n = \frac{VT_n}{GT_n} = \frac{CRT_n + RT_n - DevT_{n-1}}{GT_n} \quad (1)$$

unde:

VT_n – venitul reglementat al operatorului sistemului de transport în anul de reglementare “n”, ce urmează a fi obținut de la prestarea serviciului de transport al gazelor naturale, mii lei;

GT_n – volumul gazelor naturale transportate de către operatorul sistemului de transport, în anul de reglementare “n”, mii m³;

CRT_n – cheltuielile reglementate ale operatorului sistemului de transport necesare în anul de reglementare “n” pentru desfășurarea activității de transport al gazelor naturale, determinate conform formulei (24) din prezenta Metodologie;

RT_n – rentabilitatea reglementată necesară de a fi obținută de operatorul sistemului de transport în anul de reglementare “n” de la prestarea serviciului de transport al gazelor naturale, care se determină reieșind din rata de rentabilitate și valoarea netă a imobilizărilor corporale și necorporale conform prevederilor Secțiunii 6 din prezenta Metodologie;

$DevT_{n-1}$ – devierile tarifare ale operatorului sistemului de transport de la activitatea de transport al gazelor naturale rezultate în perioada precedentă de reglementare.

[Pct.16 modificat prin [Hot. ANRE nr.01/2016 din 13.01.2016](#), în vigoare 22.01.2016]

17. Tariful pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale în anul de reglementare “n” se determină în baza formulelor:

a) prestat prin rețelele de distribuție de înaltă presiune:

$$TD_n^{ip} = \frac{VD_n^{ip}}{GD_n} = \frac{CRD_n^{ip} + RD_n^{ip} - DevD_{n-1}^{ip}}{GD_n} \quad (2)$$

b) prestat prin rețelele de distribuție de medie presiune:

$$TD_n^{mp} = \frac{VD_n^{mp}}{GD_n^{mp} + GD_n^{jp}} = \frac{CRD_n^{mp} + RD_n^{mp} - DevD_{n-1}^{mp}}{GD_n^{mp} + GD_n^{jp}} + TD_n^{ip} \quad (3)$$

c) prestat prin rețelele de distribuție de joasă presiune:

$$TD_n^{jp} = \frac{VD_n^{jp}}{GD_n^{jp}} = \frac{CRD_n^{jp} + RD_n^{jp} - DevD_{n-1}^{jp}}{GD_n^{jp}} + TD_n^{mp} \quad (4)$$

d) în mediu, prestat prin toate rețelele de distribuție a gazelor naturale:

$$TD_n^m = \frac{VD_n}{GD_n} = \frac{CRD_n + RD_n - DevD_{n-1}}{GD_n} \quad (5)$$

unde:

TD_n^{ip} ; TD_n^{mp} ; TD_n^{jp} – tariful pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale în anul “n”, prestat de operatorul sistemului de distribuție prin rețelele de distribuție de presiune înaltă, de presiune medie și de presiune joasă;

VD_n^{ip} ; VD_n^{mp} ; VD_n^{jp} – venitul reglementat necesar de a fi obținut de către operatorul sistemului de distribuție de la prestarea în anul “n” a serviciului de distribuție a gazelor naturale prin rețelele de distribuție a gazelor naturale de presiune înaltă, de presiune medie și de presiune joasă;

GD_n^{ip} ; GD_n^{mp} ; GD_n^{jp} – volumele gazelor naturale distribuite în anul “n” de către operatorul sistemului de distribuție prin rețelele de distribuție a gazelor naturale pentru consumatorii finali ale căror instalații de gaze naturale sunt racordate la rețelele de distribuție de presiune înaltă, de presiune medie și de presiune joasă sau pentru alți utilizatori de sistem în funcție de nivelul de presiune;

CRD_n^{ip} ; CRD_n^{mp} ; CRD_n^{jp} – cheltuielile reglementate ale operatorului sistemului de distribuție în anul “n” aferente rețelilor de distribuție a gazelor naturale de presiune înaltă, de presiune medie și de presiune joasă;

RD_n^{ip} ; RD_n^{mp} ; RD_n^{jp} – rentabilitatea reglementată a operatorului sistemului de distribuție necesară de a fi obținută în anul “n” de la prestarea serviciului de distribuție prin rețelele de distribuție a gazelor naturale de presiune înaltă, de presiune medie și de presiune joasă, care se determină în conformitate cu prevederile Secțiunii 6 din prezenta Metodologie;

$DevD_{n-1}^{ip}$; $DevD_{n-1}^{mp}$; $DevD_{n-1}^{jp}$ – devierile tarifare ale operatorului sistemului de distribuție rezultate în perioada precedentă de reglementare aferente rețelilor de distribuție a gazelor naturale de presiune înaltă, de presiune medie și de presiune joasă. Aceste devieri se determină:

$$DevD_{n-1}^{ip} = \frac{DevD_{n-1}}{GDn} \times GD_n^{ip} \quad (6)$$

$$DevD_{n-1}^{mp} = \frac{DevD_{n-1}}{GDn} \times GD_n^{mp} \quad (7)$$

$$DevD_{n-1}^{jp} = \frac{DevD_{n-1}}{GDn} \times GD_n^{jp} \quad (8)$$

unde:

$DevD_{n-1}$ – devierile tarifare totale ale operatorului sistemului de distribuție rezultate în perioada precedentă de reglementare;

GDn – volumul total de gaze naturale distribuit de operatorul sistemului de distribuție în anul de reglementare “n” prin rețelele de distribuție a gazelor naturale:

$$GD_n = GD_n^{ip} + GD_n^{mp} + GD_n^{jp} \quad (9)$$

VDn – venitul total al operatorului sistemului de distribuție, care se determină conform formulei:

$$VD_n = VD_n^{ip} + VD_n^{mp} + VD_n^{jp} \quad (10)$$

$CRDn$ – cheltuielile totale ale operatorului sistemului de distribuție în anul de reglementare “n” aferente activității de distribuție a gazelor naturale. Aceste cheltuieli vor fi egale cu suma cheltuielilor aferente rețelelor de distribuție a gazelor naturale de presiune înaltă, de presiune medie și de presiune joasă:

$$CRDn = CRD_n^{ip} + CRD_n^{mp} + CRD_n^{jp} \quad (11)$$

18. Costurile pentru serviciul de furnizare a gazelor naturale se determină în baza formulei:

$$TFn = \frac{CRFn - DevFS_{n-1}}{GFn} \quad (12)$$

unde:

TFn – costurile pentru serviciul de furnizare a gazelor naturale în anul de reglementare “n”;

$CRFn$ – cheltuielile reglementate ale furnizorului de ultimă opțiune și furnizorul de gaze naturale căruia i-a fost impusă îndeplinirea obligației de serviciu public la prețuri reglementate în anul “n”, aferente doar serviciului de furnizare a gazelor naturale, determinate conform formulei (26) din prezenta Metodologie;

$DevFS_{n-1}$ – devierile tarifare ale furnizorului de ultimă opțiune și furnizorul de gaze naturale căruia i-a fost impusă îndeplinirea obligației de serviciu public la prețuri reglementate rezultate în perioada precedentă de reglementare, aferente doar furnizării gazelor naturale consumatorilor finali sau altor furnizori. În aceste devieri nu se iau în calcul devierile tarifare legate de procurarea gazelor naturale din import ($DevFP_{n-1}$);

GFn – volumele gazelor naturale furnizate în anul de reglementare “n” de furnizor în toate punctele de furnizare, care se determină conform formulei:

$$GF_n = GF_n^{it} + GF_n^{st} + GFD_n^{ip} + GFD_n^{mp} + GFD_n^{jp} \quad (13)$$

unde:

GF_n^{it} ; GF_n^{st} – volumele gazelor naturale furnizate în anul de reglementare “n” de furnizor în punctele de intrare în/de ieșire din rețelele de transport al gazelor naturale;

GFD_n^{ip} ; GFD_n^{mp} ; GFD_n^{jp} – volumele gazelor naturale furnizate în anul de reglementare “n” de furnizor în punctele de ieșire din rețelele de distribuție a gazelor naturale de presiune înaltă, de presiune medie, de presiune joasă.

[Pct.18 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

19. Tariful mediu final la gazele naturale furnizate de către furnizorul de gaze naturale la prețuri reglementate în anul de reglementare “n” se determină reieșind din veniturile care trebuie să fie obținute de furnizorul de gaze naturale la prețuri reglementate în vederea acoperirii cheltuielilor reale, strict necesare pentru procurarea, transportul, distribuția și furnizarea gazelor naturale și obținerii unui nivel rezonabil de rentabilitate. Acest tarif se va calcula conform formulei generale:

$$TFF_n = \frac{VF_n}{GF_n} = \frac{CRTF_n + RF_n - DevF_{n-1}}{GF_n} \quad (14)$$

unde:

VF_n – venitul total reglementat necesar de a fi obținut de furnizorul de gaze naturale la prețuri reglementate în anul de reglementare “n” de la furnizarea la prețuri reglementate a gazelor naturale, care se determină conform formulei:

$$VF_n = VF_n^{it} + VF_n^{st} + VFD_n^{ip} + VFD_n^{mp} + VFD_n^{jp} \quad (15)$$

unde:

VF_n^{it} ; VF_n^{st} – venitul furnizorului de gaze naturale la prețuri reglementate necesar de a fi obținut în anul de reglementare “n” de la furnizarea la prețuri reglementate a gazelor naturale în punctele de intrare în / de ieșire din rețelele de transport al gazelor naturale;

VFD_n^{ip} ; VFD_n^{mp} ; VFD_n^{jp} – venitul furnizorului de gaze naturale la prețuri reglementate necesar de a fi obținut în anul de reglementare “n” de la furnizarea la prețuri reglementate a gazelor naturale în punctele de ieșire din rețelele de distribuție a gazelor naturale de presiune înaltă, de presiune medie, de presiune joasă;

$CRTF_n$ – costurile reglementate totale ale furnizorului de gaze naturale la prețuri reglementate în anul de reglementare “n”, strict necesare pentru procurarea, transportul, distribuția și furnizarea gazelor naturale consumatorilor finali și/sau altor furnizori de gaze naturale, care se determină conform formulei (27) din prezenta Metodologie;

RF_n – rentabilitatea reglementată a furnizorului de gaze naturale la prețuri reglementate necesară de a fi obținută în anul de reglementare “n” de la desfășurarea activității de furnizare a gazelor naturale la prețuri reglementate, care se determină conform prevederilor Secțiunii 6 din prezenta Metodologie;

Vtr_n – venitul obținut conform contractelor pentru transportul fluxurilor transfrontaliere de gaze naturale;

$DevF_{n-1}$ – devierile tarifare totale ale furnizorului de gaze naturale la prețuri reglementate rezultate în perioada precedentă de reglementare. Aceste devieri sunt compuse din devierile tarifare ale furnizorului de gaze naturale la prețuri reglementate rezultate în perioada precedentă de reglementare de la procurarea gazelor naturale din import ($DevFP_{n-1}$) și devierile tarifare ale furnizorului de gaze naturale la prețuri reglementate rezultate în perioada precedentă de reglementare ($DevFS_{n-1}$). Astfel:

$$DevF_{n-1} = DevFP_{n-1} + DevFS_{n-1} \quad (16)$$

[Pct.19 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

[Pct.19 modificat prin [Hot. ANRE nr.01/2016 din 13.01.2016](#), în vigoare 22.01.2016]

20. Reieșind din structura cheltuielilor totale ale furnizorului de gaze naturale la prețuri reglementate, descrise în Secțiunea 4 din prezenta Metodologie, formula generală de calculare a prețului la gazele naturale furnizate de către furnizorul de gaze naturale la prețuri reglementate are următorul conținut:

$$TFF_n = \frac{VF_n}{GF_n} = \frac{CGP_n + RF_n - DevFP_{n-1}}{GF_n} + TF_n + TT_n + TD_n \quad (17)$$

[Pct.20 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

21. În acest caz, prețurile la gazele naturale furnizate în anul de reglementare “n” de către furnizorul de gaze naturale la prețuri reglementate în punctele concrete de furnizare se vor calcula conform formulelor:

a) prețul de furnizare a gazelor naturale în punctele de intrare în rețelele de transport al gazelor naturale:

$$TFF_n^{it} = \frac{VF_n^{it}}{GF_n^{it}} = \frac{CGP_n + RF_n - DevFP_{n-1}}{GF_n} + TF_n \quad (18)$$

b) prețul de furnizare a gazelor naturale în punctele de ieșire din rețelele de transport al gazelor naturale:

$$TFF_n^{et} = \frac{VF_n^{et}}{GF_n^{et}} = \frac{CGP_n + RF_n - DevFP_{n-1}}{GF_n} + TF_n + TT_n \quad (19)$$

c) prețul de furnizare a gazelor naturale în punctele de ieșire din rețelele de distribuție a gazelor naturale de presiune înaltă:

$$TFF_n^{ip} = \frac{VF_n^{ip}}{GFD_n^{ip}} = \frac{CGP_n + RF_n - DevFP_{n-1}}{GF_n} + TF_n + TT_n + TD_n^{ip} \quad (20)$$

d) prețul de furnizare a gazelor naturale în punctele de ieșire din rețelele de distribuție a gazelor naturale de presiune medie:

$$TFF_n^{mp} = \frac{VF_n^{mp}}{GFD_n^{mp}} = \frac{CGPn + RFn - DevFP_{n-1}}{GF_n} + TF_n + TT_n + TD_n^{mp} \quad (21)$$

e) prețul de furnizare a gazelor naturale în punctele de ieșire din rețelele de distribuție a gazelor naturale de presiune joasă:

$$TFF_n^{jp} = \frac{VF_n^{jp}}{GFD_n^{jp}} = \frac{CGPn + RFn - DevFP_{n-1}}{GF_n} + TF_n + TT_n + TD_n^{jp} \quad (22)$$

unde:

$CGPn$ – costul gazelor naturale procurate de furnizorul de gaze naturale la prețuri reglementate în anul de reglementare “n” din import sau, după caz, de la producătorii autohtoni, care se determină conform prevederilor punctului 52 din prezenta Metodologie.

[Pct.21 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

[Pct.22 abrogat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

Secțiunea 4 STRUCTURA CHELTUIELILOR

23. Reieșind din procesul tehnologic și specificul activității operatorului sistemului de transport, în cheltuielile necesare de a fi incluse la calcularea tarifului pentru prestarea serviciului de transport al gazelor naturale se includ următoarele:

$$CRTn = UAn + CMn + CRMn + CIEn + CPGn + CEn + CCGAn + Tn + CFRn \quad (24)$$

unde:

UAn – cheltuieli privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale ale operatorului sistemului de transport, care se atribuie la activitatea reglementată de transport al gazelor naturale;

CMn – cheltuieli materiale, necesare pentru desfășurarea activității de transport al gazelor naturale în anul de reglementare “n”;

$CRMn$ – cheltuieli cu personalul operatorului sistemului de transport, necesare pentru desfășurarea activității de transport al gazelor naturale în anul de reglementare “n”;

$CIEn$ – cheltuieli de întreținere și exploatare a imobilizărilor corporale și necorporale aferente activității de transport al gazelor naturale în anul de reglementare “n”;

CPG – costul gazelor naturale procurate în anul “n” pentru acoperirea consumului tehnologic și al pierderilor tehnice reglementate de gaze naturale în rețelele de transport al gazelor naturale;

CEn – costul energiei electrice consumate în anul de reglementare “n” de operatorul sistemului de transport pentru transportul gazelor naturale;

$CCGAn$ – cheltuieli de distribuție și administrative ale operatorului sistemului de transport aferente activității de transport al gazelor naturale;

Tn – impozite, taxe și alte plăți justificate și necesare a fi achitate de operatorul sistemului de transport în anul de reglementare “n” și care în conformitate cu legislația se atribuie la cheltuieli;

$CFRn$ – fondul de rulment necesar pentru desfășurarea activității de transport al gazelor naturale în anul “n”.

24. Componenta cheltuielilor incluse la calcularea tarifelor pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale este următoarea:

$$CRDn = UAn + CMn + CRMn + CIEn + CPGn + CCGAn + T_n + CFRn \quad (25)$$

unde:

UAn – cheltuieli privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale ale operatorului sistemului de distribuție, care țin de desfășurarea activității de distribuție a gazelor naturale;

CMn – cheltuieli materiale necesare pentru desfășurarea activității de distribuție a gazelor naturale în anul de reglementare “n”;

CRMn – cheltuieli cu personalul operatorului sistemului de distribuție, necesare pentru desfășurarea activității de distribuție a gazelor naturale în anul de reglementare “n”;

CIEn – cheltuieli de întreținere și exploatare a imobilizărilor corporale și necorporale aferente activității de distribuție a gazelor naturale în anul de reglementare “n”;

CPGn – costul gazelor naturale procurate în anul “n” pentru acoperirea consumului tehnologic și al pierderilor tehnice reglementate de gaze naturale în rețelele de distribuție a gazelor naturale;

CCGAn – cheltuieli de distribuție și administrative ale operatorului sistemului de distribuție aferente activității de distribuție a gazelor naturale;

T_n – impozite, taxe și alte plăți justificate și necesar a fi achitate de operatorul sistemului de distribuție în anul de reglementare “n”, care conform legislației se atribuie la cheltuieli;

CFRn – fondul de rulment necesar pentru desfășurarea activității de distribuție a gazelor naturale în anul de reglementare “n”.

25. Componenta cheltuielilor furnizorului incluse la calcularea costurilor pentru serviciul de furnizare a gazelor naturale este următoarea:

$$CRFn = UAn + CMn + CRMn + CIEn + CCGAn + T_n + CFRn + CDn + CCVn \quad (26)$$

unde:

UAn – cheltuieli privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale ale furnizorului de gaze naturale la tarife reglementate, care țin de desfășurarea activității reglementate de furnizare a gazelor naturale în anul de reglementare “n”;

CMn – cheltuieli materiale ale furnizorului de gaze naturale la tarife reglementate în anul de reglementare “n”;

CRMn – cheltuieli cu personalul furnizorului de gaze naturale la tarife reglementate în anul de reglementare “n”;

CIEn – cheltuieli de întreținere și exploatare a imobilizărilor corporale și necorporale aferente activității de furnizare a gazelor naturale în anul de reglementare “n”;

CCGAn – cheltuieli de distribuție și administrative ale furnizorului de gaze naturale la tarife reglementate în anul “n”;

T_n – impozite, taxe și alte plăți justificate și necesar a fi achitate de furnizor în anul de reglementare “n”, care conform legislației se atribuie la cheltuieli;

CFRn – fondul de rulment necesar pentru desfășurarea activității reglementate de furnizare a gazelor naturale în anul de reglementare “n”;

CDn – cheltuieli privind plata dobânzilor aferente creditelor bancare și împrumuturilor primite pentru achitarea gazelor naturale procurate din import în anul de reglementare “n”;

CCVn – cheltuieli pentru convertirea valutei.

[Pct.25 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

26. Componenta cheltuielilor reglementate ale furnizorului legate nemijlocit de prestarea serviciului de furnizare a gazelor naturale.

[Pct.26 în redacția [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

Secțiunea 5

DETERMINAREA ȘI AJUSTAREA CHELTUIELILOR

27. Cheltuielile privind amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale aferente desfășurării activității reglementate (transportul, distribuția, furnizarea gazelor naturale la prețuri reglementate) în fiecare an de reglementare “n” se determină conform formulei:

$$UAn = \sum_{i=1}^k \frac{VIAin}{DVi} \quad (28)$$

unde:

$VIAin$ – costul de intrare a imobilizărilor corporale și necorporale de categoria “i” în anul “n”. La calcularea amortizării imobilizărilor corporale și necorporale în costul de intrare a activelor nu se include valoarea imobilizărilor corporale și necorporale conservate, aflate în curs de execuție, date în locațiune, imobilizărilor finanțate din donații, transmise operatorului cu titlu gratuit sau la deservire tehnică, neutilizate în activitatea reglementată, a obiectelor locative, de menire social – culturală și altor imobilizări care nu sunt destinate serviciului de transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale la tarife reglementate, imobilizări finanțate de către bugetele de stat și locale, de agenți economici sau de către consumatori finali și transmise în gestiune operatorilor de sistem cu titlul gratuit sau la deservire tehnică. De asemenea, nu se include în calculul amortizării imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile costul de intrare a imobilizărilor corporale și necorporale date în exploatare în afara planurilor investiționale aprobate de Agenție;

DVi – durata de utilizare utilă a imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile de categoria “i”, care trebuie să corespundă duratei de viață reale a activului. Totodată, această durată de utilizare utilă nu poate fi mai mică decât durata indicată în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.338 din 21.03.2003](#). Grupele de categorii “i” se formează prin gruparea imobilizărilor corporale și necorporale cu durată de utilizare identică din punct de vedere economic.

[Pct.27 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

28. În cazul reevaluării imobilizărilor corporale și necorporale amortizabile, prezenta Metodologie prevede că valoarea maximă de creștere a amortizării în urma reevaluării, urmată a fi acceptată în tarif, nu va depăși valoarea cumulativă a indicelui prețurilor în industria construcțiilor înregistrat în perioada de la anul reevaluării precedente și până în anul în care se efectuează reevaluarea curentă, publicat anual de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. De asemenea, în cazul reevaluării, nu se admite includerea în calculul tarifului amortizarea activului, valoarea de restabilire a căruia deja a fost depreciată prin tarif.

29. Operatorii sistemului de transport, operatorii sistemului de distribuție a gazelor naturale și furnizorii de gaze naturale, care desfășoară mai multe activități reglementate precum și nereglementate sunt obligați, în primul rând, să divizeze contabil imobilizările corporale și necorporale în funcție de apartenența acestora activităților desfășurate. Amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale care nu pot fi divizate direct pe tipuri de activitate, care se utilizează în comun, de distribuție și administrative, se divizează între genurile de activități desfășurate proporțional veniturilor obținute de la desfășurarea activităților de prestare a serviciilor de transport, de distribuție, de furnizare a gazelor naturale și activităților nereglementate în anul de reglementare “n-1”.

30. În baza imobilizărilor corporale și necorporale divizate pe fiecare tip de activitate, structurii rețelelor de distribuție a gazelor naturale, altor imobilizări corporale și necorporale și a datelor contabile, operatorii sistemului de distribuție vor diviza imobilizările corporale și necorporale, iar ulterior vor determina costul de intrare, amortizarea și valoarea netă a acestora pentru fiecare tip de rețea de distribuție în parte (presiune înaltă, medie și joasă). În componența imobilizărilor corporale și necorporale nemijlocit aferente tipului concret de rețea de distribuție a gazelor naturale se includ:

1) În componența rețelelor de distribuție a gazelor naturale de înaltă presiune (IP) – toate mijloacele fixe, care aparțin cu titlu de proprietate operatorului sistemului de distribuție a gazelor naturale, amplasate de la punctele de delimitare a proprietății de rețelele de transport al gazelor naturale sau de rețelele de distribuție ale altui operator al sistemului de distribuție până la punctele de intrare în stațiile (posturile) de reglare a gazelor naturale de la presiune înaltă la medie/joasă presiune și până la punctele de delimitare de instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali, sau de alți operatori de sistem, rețelele de distribuție a gazelor naturale ale cărora sunt conectate la aceste rețele. În componența rețelelor de distribuție de presiune înaltă de asemenea se includ imobilizările corporale și necorporale care țin direct de, sau deservesc doar aceste rețele de distribuție a gazelor naturale;

2) În componența rețelelor de distribuție a gazelor de presiune medie (MP) – toate mijloacele fixe, care aparțin cu titlu de proprietate operatorului sistemului de distribuție, amplasate de la punctele de intrare în stațiile (posturile) de reglare a gazelor naturale de la înaltă la medie presiune până la punctele de intrare în stațiile (posturile, instalațiile) de reglare a gazelor naturale de la medie la joasă presiune și până la punctele de delimitare de instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali sau de alți operatori de sistem, rețelele de distribuție a gazelor naturale ale cărora sunt conectate la aceste rețele. În componența rețelelor de distribuție de presiune medie de asemenea se includ imobilizările corporale și necorporale care țin direct de, sau deservesc doar aceste rețele de distribuție a gazelor naturale;

3) În componența rețelelor de distribuție a gazelor naturale de presiune joasă (JP) – toate mijloacele fixe, care aparțin cu titlu de proprietate operatorului sistemului de distribuție a gazelor naturale, amplasate de la punctele de intrare în stațiile (posturile, instalațiile) de reglare a gazelor naturale de la înaltă/joasă și medie/joasă presiune până la (inclusiv) punctele de delimitare ale acestor rețele de instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali. În componența rețelelor de distribuție de presiune joasă de asemenea se includ imobilizările corporale și necorporale care țin direct de, sau deservesc doar aceste rețele de distribuție a gazelor naturale.

31. Imobilizările corporale și necorporale ce țin de activitatea de distribuție, dar care nu pot fi repartizate direct pe tipul concret de rețea, imobilizările subdiviziunilor auxiliare (de reparație, exploatare, deservire, de laborator, unitățile de transport etc.), imobilizările cu destinație de distribuire și administrativă se divizează între rețelele de distribuție de presiune înaltă, medie și joasă proporțional valorii contabile a imobilizărilor acestor rețele.

32. La activitatea de distribuție a gazelor naturale se referă toate mijloacele fixe ale întreprinderii ce țin direct de rețelele de distribuție a gazelor naturale, de deservire, întreținere și reparație a acestor rețele, de evidență a gazelor naturale, inclusiv de citire a indicațiilor echipamentelor de măsurare instalate la consumatorii finali. La rețelele de distribuție a gazelor naturale se referă tot ansamblul de mijloace fixe amplasate de la punctul de delimitare a rețelelor de distribuție a gazelor naturale de rețelele de transport al gazelor naturale și până la punctul de delimitare a proprietății de instalațiile de gaze naturale ale consumatorului final sau de alți operatori ai rețelelor de distribuție.

33. La activitatea de furnizare a gazelor naturale la prețuri reglementate se referă toate imobilizările corporale și necorporale antrenate în procesele de contractare – cumpărare – vânzare a gazelor naturale, facturare, colectare a plăților de la consumatorii finali și de la furnizori pentru gazele naturale furnizate și de lucru cu consumatorii finali.

[Pct.33 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

34. Cheltuielile materiale (CMn) cuprind cheltuielile legate de procurarea materialelor, pieselor de schimb, tuturor tipurilor de energie, combustibil, carburanți și lubrifianti, altor tipuri de resurse materiale necesare pentru desfășurarea activităților reglementate, întreținerea, exploatarea și reparația curentă a rețelelor de gaze naturale, inclusiv rețelelor de gaze naturale transmise operatorului de sistem la deservirea tehnică în baza [Hotărârii Guvernului nr.683 din 18.06.2004](#) despre aprobarea Regulamentului privind modul de transmitere a rețelelor de gaze întreprinderilor de gaze ale Societății pe Acțiuni “Moldovagaz” la deservirea tehnică (*Monitorul Oficial*, 2004, nr.100-103 art.830), utilajului, clădirilor, construcțiilor, altor mijloace fixe nemijlocit utilizate în procesul de transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale la prețuri reglementate, de evidență a gazelor naturale furnizate, de certificare și control al calității gazelor naturale, de întreținere și exploatare a mijloacelor fixe de producție a unităților auxiliare (de transport, deservire, reparații, control, teleradio comunicații, îndeplinirea normelor ecologice, de securitate, sanitare și de igienă, menținerea curățeniei și ordinii în unitățile de producție). Cheltuielile materiale se determină pentru fiecare tip de activitate în parte reieșind din cerințele stipulate în [Legea nr.108 din 27 mai 2016](#) cu privire la gazele naturale (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2016, nr.193-203, art.415), [Legea nr.116-XVIII din 18.05.2012](#) privind securitatea industrială a obiectelor industriale periculoase (*Monitorul Oficial*, 2012, nr.135-141, art.445), Reglementarea tehnică NRS 35-04-74:2006, Reguli de securitate la exploatarea conductelor magistrale, aprobate prin Hotărârea Serviciului Standardizare și Metrologie al Republicii Moldova nr.2005-RT din 25.10.2006, cu aplicare din 30.05.2008, Reglementarea tehnică NRS 35-04-74:2005, Reguli de exploatare tehnică a sistemelor de aprovizionare cu gaze, aprobate prin Hotărârea Serviciului Standardizare și Metrologie al Republicii Moldova nr.1845-RT din 26 noiembrie 2005; Reglementarea tehnică, NRS 35-04-09:2002/A1, Regulile de securitate în ramura gazificării, aprobate prin Hotărârea Departamentului “Moldova-Standard” nr.1229 – RT din 17 decembrie 2002, Normele de consum a materialelor și normele de rezerve de utilaj, aparate, instrumente și mijloace a protecției personale la exploatarea sistemelor de distribuție gaze, aprobate prin [Ordinul Ministerului Economiei și Comerțului, nr.154 din 22.12.2006](#) (*Monitorul Oficial*, 2007, nr.64-66, art.296), planurile de deservire tehnică și reparație a imobilizărilor corporale și necorporale, normele de consum materiale prevăzute în pașapoartele tehnice ale mijloacelor fixe, din numărul de consumatori finali deserviți, facturi eliberate etc. și din analiza cheltuielilor materiale real utilizate în perioada precedentă de reglementare.

[Pct.34 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

35. La calcularea tarifelor reglementate, în cheltuielile materiale la operatorii rețelelor de transport nu se include costul energiei electrice utilizate la transportul gazelor naturale, dat fiind că acesta depinde de volumul, condițiile și regimul de transport al gazelor naturale. Acestea se determină separat după cum este indicat în punctul 45 din prezenta Metodologie. De asemenea, la operatorii rețelelor de transport și la operatorii rețelelor de distribuție, la calcularea tarifelor reglementate, în cheltuielile materiale nu se include costul gazelor procurate pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor tehnice de gaze în rețelele de transport și de distribuție a

gazelor naturale, care se determină separat după cum este stabilit în punctele 43 și 44 din prezenta Metodologie.

36. Cheltuielile materiale se reflectă la activitatea de distribuție și activitatea de furnizare a gazelor naturale la prețuri reglementate direct conform destinației, iar cele de ordin comun se repartizează între activități după cum este stabilit în punctul 29 din prezenta Metodologie.

[Pct.36 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

37. La operatorul rețelelor de distribuție cheltuielile materiale se determină pentru fiecare tip de rețea în parte conform destinației, luând în considerație și rețelele de distribuție transmise operatorului sistemului de distribuție la deservirea tehnică, iar cheltuielile materiale care nu pot fi determinate separat și cele comune se repartizează pentru fiecare tip de rețea proporțional cheltuielilor cu personalul nemijlocit încadrat în întreținerea și exploatarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale.

38. Cheltuielile materiale se determină de operatorii rețelelor de transport, de operatorii rețelelor de distribuție și de furnizorii de gaze naturale la prețuri reglementate pentru primul an de valabilitate a prezentei Metodologii, anul de bază, se examinează și se aprobă de Agenție ca costuri de bază (CMo), pentru toată perioada de valabilitate a prezentei Metodologii. Pentru următorii ani de valabilitate a prezentei Metodologii cheltuielile materiale se ajustează conform formulelor:

a) la operatorii rețelelor de transport:

$$CM_n = CM_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCD_n - 0,2 \times IPCD_n) \times (1 + \Delta LR_n)] \times \left(\frac{LeiD_n}{LeiD_{n-1}} \right) \quad (29)$$

b) la operatorii rețelelor de distribuție:

$$CM_n = CM_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCD_n - 0,2 \times IPCD_n) \times (1 + K \times \Delta NC_n + (1 - K) \times \Delta LR_n)] \times \left(\frac{LeiD_n}{LeiD_{n-1}} \right) \quad (30)$$

c) la furnizorii de gaze naturale la prețuri reglementate:

$$CM_n = CM_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCD_n) \times (1 + \Delta NC_n)] \times \left(\frac{LeiD_n}{LeiD_{n-1}} \right) \quad (31)$$

unde:

$IPCD_n$ – indicele prețului cu amănuntul al SUA în anul “n”, publicat de către Departamentul Muncii al SUA;

$0,2 \times IPCD_n$ – componenta care prevede creșterea eficienței operatorilor de sistem pentru reducerea cheltuielilor materiale;

ΔLR_n – modificarea lungimii rețelelor de gaze naturale în anul “n”, care se determină:

$$\Delta LR_n = \frac{LR_n - LR_{n-1}}{LR_{n-1}} \quad (32)$$

unde:

LR_n – lungimea rețelelor de gaze naturale în anul de reglementare “n”;

LR_{n-1} – lungimea rețelelor de gaze naturale în anul precedent;

ΔNC_n – modificarea numărului de consumatori finali deserviți de către titularul de licență în anul “n”, care se determină:

$$\Delta NC_n = \frac{NC_n - NC_{n-1}}{NC_{n-1}} \quad (33)$$

unde:

NC_n – numărul de consumatori finali instalațiile de gaze naturale ale căroră sunt racordate la rețeaua de distribuție și/sau deserviți de furnizor în anul “n”;

NC_{n-1} – numărul de consumatori finali instalațiile de gaze naturale ale căroră sunt racordate la rețeaua de distribuție și/sau deserviți de furnizor în anul precedent;

K – raportul dintre cheltuielile materiale aferente activității de deservire a echipamentelor de măsurare, de evidență a gazelor naturale procurate, distribuite și furnizate, de control al echipamentelor de măsurare și cheltuielile materiale totale, în anul de bază;

$LeiD_n$ – cursul oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul de reglementare “n”, publicat de Banca Națională a Moldovei;

$LeiD_{n-1}$ – cursul oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul precedent de reglementare, publicat de Banca Națională a Moldovei.

[Pct.38 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

39. Cheltuielile cu personalul (CRM_n) ale operatorilor rețelelor de transport, operatorilor rețelelor de distribuție și furnizorilor de gaze naturale la prețuri reglementate includ cheltuieli nemijlocit legate cu personalul strict necesare pentru desfășurarea activităților reglementate. În aceste cheltuieli se includ atât cheltuielile cu personalul cât și impozitele aferente acestora, prevăzute de legislație (contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și de asigurare obligatorie de asistență medicală). Cheltuielile cu personalul se determină reieșind din numărul personalului de lucru nemijlocit încadrat în procesul de întreținere, exploatare și reparație a rețelelor de gaze naturale, inclusiv a rețelelor de gaze naturale transmise operatorului de sistem la deservirea tehnică, utilajului de dispecerat și altor mijloace fixe destinate serviciului de transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale la prețuri reglementate, care se determină conform Normelor de timp pentru deservirea tehnică și reparația sistemului de gaze NTSG-01-2005, aprobate prin [Ordinul Ministerului Economiei și Comerțului, nr.135 din 14.09.2006](#) (Monitorul Oficial, 2007, nr.64-66, art.295), numărul altor categorii de personal necesar pentru desfășurarea activității reglementate (de deservire, de evidență a gazelor naturale procurate, distribuite și furnizate, de control al echipamentelor de măsurare, comercial, administrativ etc.), categoria de calificare a acestora, quantumul minim garantat al salariului în sectorul real, coeficientul complexității ramurii, regimul și condițiile de lucru, alte plăți și sporuri stabilite de legislație, tarifele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală. Cheltuielile cu personalul se atribuie la fiecare tip de activitate după destinația directă, iar cele de ordin comun, administrativ se repartizează între activități după cum este indicat în punctul 29 din prezenta Metodologie. Repartizarea cheltuielilor cu personalul ale operatorului sistemului de distribuție pe tipurile de rețele (presiune înaltă, medie și joasă) se efectuează proporțional lungimii rețelelor de distribuție a gazelor naturale.

[Pct.39 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

40. Cheltuielile cu personalul se determină de către operatorii rețelelor de transport, operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii de gaze naturale la prețuri reglementate pentru primul an de valabilitate a prezentei Metodologii, anul de bază, se analizează și se aprobă de Agenție ca costuri de bază (CRM₀) pentru toată perioada de valabilitate a Metodologiei și ulterior, anual se ajustează conform formulelor:

a) la operatorii rețelelor de transport:

$$CRM_n = CRM_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + \Delta LR_n)] \quad (34)$$

b) la operatorii rețelelor de distribuție:

$$CRM_n = CRM_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + K \times \Delta NC_n + (1 - K) \times \Delta LR_n)] \quad (35)$$

c) la furnizorii de gaze naturale la prețuri reglementate:

$$CRM_n = CRM_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n) \times (1 + \Delta NC_n)] \quad (36)$$

unde:

$IPCM_n$ – indicele prețului de consum în Republica Moldova în anul de reglementare “n”, publicat de Biroul Național de Statistică a Republicii Moldova;

$0,2 IPCM_n$ – componenta care prevede creșterea eficienței operatorilor de sistem pentru reducerea cheltuielilor cu personalul;

K – raportul dintre cheltuielile cu personalul aferente activității de deservire a echipamentelor de măsurare, de evidență a gazelor naturale procurate, distribuite și furnizate, de control al echipamentelor de măsurare și cheltuielile totale cu personalul, în anul de bază.

[Pct.40 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

41. Cheltuielile de întreținere și exploatare a rețelelor de gaze naturale și a altor mijloace fixe de producție (CIEn) includ plățile pentru serviciile prestate de terți pentru verificarea, deservirea tehnică, întreținerea, exploatarea și reparația curentă a rețelelor de gaze naturale, inclusiv a celor transmise operatorului de sistem la deservirea tehnică, a stațiilor de comprimare, a stațiilor de predare a gazelor naturale, a stațiilor și a punctelor de reglare și măsurare a gazelor naturale, a instalațiilor și a aparatelor de laborator, de certificare și control al calității gazelor naturale, a clădirilor, a construcțiilor, a mijloacelor de transport, teleradio, comunicații, a aparatelor de măsurare și control, a instalațiilor de protecție și securitate, a sistemelor de automatizare, a echipamentelor de măsurare instalate la consumatorii casnici, a instalațiilor electrice, și a altor mijloace fixe de producție aferente activităților de transport și de distribuție a gazelor naturale. Cheltuielile de întreținere și exploatare se determină reieșind din prevederile actelor legislative și normative stipulate în punctul 34 din prezenta Metodologie, în baza devizelor de cheltuieli și a contractelor încheiate cu terți pentru efectuarea lucrărilor sus-menționate, încheiate în baza concursurilor de achiziții și se atribuie la fiecare tip de activitate și fiecare tip de rețea după destinația directă, iar cele suportate pentru întreținerea și exploatarea mijloacelor fixe de ordin comun, administrativ se repartizează între activități după cum este indicat în punctul 29 din prezenta Metodologie, iar divizarea între tipurile de rețele de distribuție a gazelor naturale –

proporțional cheltuielilor cu personalul nemijlocit încadrat în întreținerea și exploatarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale.

[Pct.41 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

42. Cheltuielile de întreținere și exploatare se determină de către operatorii rețelelor de transport, operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii de gaze naturale la prețuri reglementate pentru primul an de valabilitate a prezentei Metodologii, anul de bază, se analizează și se aprobă de Agenție ca costuri de bază (CIE₀) pentru toată perioada de valabilitate a prezentei Metodologii și ulterior, anual se ajustează conform formulelor:

a) la operatorii rețelelor de transport:

$$CIE_n = CIE_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2 IPCM_n) \times (1 + \Delta LR_n)] \quad (37)$$

b) la operatorii rețelelor de distribuție:

$$CIE_n = CIE_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2 IPCM_n) \times (1 + K \times \Delta NC_n + (1 - K) \times \Delta LR_n)] \quad (38)$$

c) la furnizorii de gaze naturale la prețuri reglementate:

$$CIE_n = CIE_0 \times \prod_{i=1}^n (1 + IPCM_n) \times (1 + \Delta NC_n) \quad (39)$$

unde:

$IPCM_n$ – indicele prețului de consum în Republica Moldova în anul de reglementare “n”, publicat de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova;

$0,2 IPCM_n$ – componenta care prevede creșterea eficienței operatorilor de sistem pentru reducerea cheltuielilor de întreținere și exploatare;

K – raportul dintre cheltuielile de întreținere și exploatare aferente activității de deservire a echipamentelor de măsurare, de evidență a gazelor naturale procurate, distribuite și furnizate, de control al echipamentelor de măsurare și cheltuielile de întreținere și exploatare totale, în anul de bază.

[Pct.42 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

43. Costul gazelor naturale procurate pentru acoperirea consumului tehnologic și al pierderilor tehnice de gaze naturale în rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale (CPG_n) se determină conform formulelor:

a) costul gazelor naturale procurate pentru acoperirea consumului tehnologic și al pierderilor tehnice de gaze naturale în rețelele de transport al gazelor naturale:

$$CPG_n = PGT_n \times TFF_n^{it} \quad (40)$$

b) costul gazelor naturale procurate pentru acoperirea consumului tehnologic și al pierderilor tehnice de gaze naturale în rețelele de distribuție a gazelor naturale:

$$CPG_n = PGD_n \times TFF_n^{et} \quad (41)$$

unde:

PGTn – consumul tehnologic și pierderile tehnice de gaze naturale reglementate în rețelele de transport al gazelor naturale în anul “*n*”, mii m³. Volumele consumului tehnologic și al pierderilor reale de gaze naturale în rețelele de transport al gazelor naturale se determină ca diferența dintre volumul gazelor naturale intrate în rețelele de transport al gazelor naturale și volumul gazelor naturale ieșite din rețelele de transport al gazelor naturale în baza indicațiilor echipamentelor de măsurare instalate. Totodată, volumele consumului tehnologic și al pierderilor tehnice de gaze naturale în rețelele de transport al gazelor naturale, incluse în tarif, nu poate fi mai mare decât cel normativ determinat, reieșind din regimul de transport și lucrările de reparație, întreținere și exploatare a rețelelor de transport al gazelor naturale real efectuate în anul de reglementare “*n*”, în conformitate cu Metodologia aprobată de Agenție.

PGDn – consumul tehnologic și pierderile tehnice de gaze naturale în rețelele de distribuție a gazelor naturale ale operatorului de rețele de distribuție și cele transmise la deservire tehnică. Aceste consumuri și pierderi sunt compuse din două componente: consumul tehnologic și pierderile tehnice de gaze naturale și pierderile comerciale de gaze naturale. Consumul tehnologic și pierderile tehnice de gaze naturale se determină pentru fiecare an de reglementare “*n*” în conformitate cu Metodologia aprobată de Agenție. Consumul tehnologic și pierderile tehnice de gaze naturale în rețelele de distribuție a gazelor naturale la începutul anului se determină reieșind din structura existentă a rețelelor de distribuție a gazelor naturale. La finele anului de reglementare consumul tehnologic și pierderile tehnice se ajustează reieșind din structura existentă a rețelelor de distribuție a gazelor naturale, lucrărilor efectuate, numărului de consumatori finali, regimul de lucru și alți factori în conformitate cu Metodologia aprobată de Agenție. Pierderile comerciale de gaze naturale în rețelele de distribuție a gazelor naturale prin prezenta Metodologie se stabilesc la nivel de: 1,5 % din volumele de gaze naturale necesar de a fi distribuite – în primul an de valabilitate a prezentei Metodologii, 1,25 % pentru al doilea an, 1 % pentru al 3-lea an, 0,75 % pentru al 4-lea an și 0,5 % pentru al 5-lea an.

44. Consumul tehnologic și pierderile tehnice de gaze naturale se determină separat pentru fiecare tip de rețea de distribuție a gazelor naturale (de presiune înaltă, medie și joasă) în conformitate cu Metodologia aprobată de Agenție, iar cele comerciale se aplică la nivelul indicat în punctul 43 din prezenta Metodologie aplicat la volumul gazelor naturale necesar de a fi distribuite prin tipul corespunzător de rețea de distribuție. În acest caz, suma consumului tehnologic și al pierderilor tehnice de gaze naturale determinate pentru fiecare tip de rețea în parte trebuie să fie egală cu consumul tehnologic și pierderile tehnice determinate și incluse în tarif în total pe toate rețelele de distribuție a gazelor naturale:

$$PGD_n = PGD_{nn}^{it} + PGD_n^{mt} + PGD_n^{jt} \quad (42)$$

45. Costul energiei electrice consumate de operatorii rețelelor de transport la stațiile de comprimare pentru transportul gazelor naturale prin rețelele de transport al gazelor naturale se determină reieșind din cantitatea de energie electrică consumată, conform indicațiilor echipamentelor de măsurare și tariful de procurare a energiei electrice, care nu poate fi mai mare decât tariful la energia electrică furnizată de furnizorul de energie electrică la prețuri reglementate.

[Pct.45 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

46. În cheltuielile de distribuie și administrative (*CCGAN*) se includ cheltuielile ce țin de contractarea, procurarea și vânzarea gazelor naturale, serviciilor de transport și de distribuție a gazelor naturale, procurărilor de bunuri, servicii și lucrări, cheltuieli ce țin de informare și lucru

cu consumatorii, cheltuielile aferente și necesare pentru activitatea aparatului de conducere, a subdiviziunilor generale și administrative ale întreprinderii, cheltuielile de caracter administrativ (serviciile bancare, poștale, telecomunicații, notariale, de audit, pregătirea cadrelor, tehnica securității, pază, locațiune, de evaluare și control al calității etc.) și alte cheltuieli justificate necesare pentru desfășurarea activității reglementate. Cheltuielile de distribuție și administrative se determină de operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție și furnizorul de gaze naturale la prețuri reglementate pentru primul an de valabilitate a prezentei Metodologii, anul de bază, se examinează și se aprobă de Agenție ca costuri de bază (CCGA₀) pentru toată perioada de valabilitate a prezentei Metodologii și ulterior, anual se ajustează conform formulei:

$$CCGA_n = CCGA_0 \times \prod_{i=1}^n (1 + IPCM_n - 0,2 IPCM_n) \quad (43)$$

unde:

0,2 IPCM_n – componenta care prevede creșterea eficienței operatorilor de sistem și furnizorilor de gaze naturale la prețuri reglementate pentru reducerea cheltuielilor de distribuție și administrative.

[Pct.46 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

47. Cheltuielile de distribuție și administrative totale ale întreprinderilor din sectorul gazelor naturale care desfășoară mai multe activități reglementate și/sau nereglementate se repartizează între aceste activități proporțional veniturilor obținute de la aceste activități în anul de reglementare “n-1” (conform prevederilor punctului 29 din prezenta Metodologie). Cheltuielile de distribuție și administrative ale operatorului sistemului de distribuție se repartizează între tipurile rețelelor de distribuție (presiune înaltă, medie și joasă) proporțional cheltuielilor cu personalul nemijlocit încadrat în întreținerea și exploatarea acestor rețele de distribuție a gazelor naturale.

48. În categoria impozite, taxe și alte plăți (T_n) se includ toate impozitele, taxele și plățile achitate de operatorii de sistem și furnizorii de gaze naturale la prețuri reglementate prevăzute de legislație și care conform legii se atribuie la cheltuieli. Aceste impozite și plăți se determină în fiecare an de reglementare “n” reieșind din prevederile legislației. Repartizarea acestor impozite și plăți ale operatorului de sistem și/sau ale furnizorului de gaze naturale între tipurile de activități se efectuează proporțional veniturilor obținute de la aceste activități în anul de reglementare “n-1” (conform prevederilor punctului 29 din prezenta Metodologie), iar între tipurile de rețea de distribuție (înaltă, medie și joasă presiune) – proporțional cheltuielilor cu personalul nemijlocit încadrat în întreținerea și exploatarea acestor rețele de distribuție a gazelor naturale.

[Pct.48 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

49. Fondul de rulment pentru anul de reglementare “n” (CFR_n) se determină conform formulelor:

a) la operatorul sistemului de transport:

$$CFR_n = \frac{\alpha}{365} \times (CM_n + CRM_n + CIE_n + CPG_n + CE_n + CCGA_n + T_n) \times Rdn \quad (44)$$

b) la operatorul sistemului de distribuție:

$$CFRn = \frac{\alpha}{365} \times (CMn + CRMn + CIEn + CPGn + CCGAn + Tn) \times Rdn \quad (45)$$

c) la furnizorul de gaze naturale la prețuri reglementate:

$$CFR_n = \frac{\alpha}{365} \times (CM_n + CRM_n + CCGAn + T_n) \times Rdn \quad (46)$$

unde:

α – necesitatea de fonduri de rulment în anul “n”, exprimat în zile de facturări anuale, care se determină în baza regimului de facturare-achitare a gazelor naturale aplicate față de consumatori, conform Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin [Hotărîrea Consiliului de administrație al ANRE nr.415 din 25.05.2011](#), (Monitorul Oficial, 2011, nr.131-133, art.1126) și a regimului de plăți pentru gazele naturale și materialele procurate, în conformitate cu contractele semnate cu furnizorii. Pentru toți operatorii de rețele și furnizorii de gaze naturale la prețuri reglementate prezenta Metodologie stabilește $\alpha = 6$ zile;

Rdn – rata medie a dobînzilor la creditele bancare acordate persoanelor juridice în lei moldovenești în anul “n-1”, publicată de Banca Națională a Moldovei la compartimentul: Statistici, Statistica monetară, Ratele medii ale dobînzilor, Rata medie la creditele noi acordate pe sistemul bancar în monedă națională, Persoane juridice, pînă la 12 luni.

[Pct.49 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

50. Cheltuielile privind plata dobînzilor aferente creditelor bancare și împrumuturilor primite pentru achitarea gazelor naturale procurate din import (CD_n) se determină reieșind din rata dobînzii aferente creditelor și împrumuturilor și alte costuri aferente primirii acestor credite și împrumuturi conform clauzelor contractuale. Cuantumul cheltuielilor în cauză se vor calcula conform formulei:

$$CD_n = CÎ_n \times RDM_n + CPC_n \quad (47)$$

$CÎ_n$ – creditele și împrumuturile primite de titularii de licență;

RDM_n – rata dobînzii aferente creditelor și împrumuturilor primite;

CPC_n – cheltuieli privind primirea creditelor și împrumuturilor.

51. Cheltuielile apărute la convertarea valutei (CCV_n) sunt cheltuieli cauzate de diferențele de sumă apărute la procurarea valutei pentru onorarea obligațiunilor contractuale exprimate în valută străină. Aceste cheltuieli sunt stabilite în tarif la nivelul cheltuielilor efective, înregistrate în anul precedent de gestiune (n-1).

[Pct.51 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

52. Costul gazelor naturale procurate din import sau, după caz, de la producătorii autohtoni, de către furnizorul de gaze naturale la prețuri reglementate (CGP_n) se determină în lei moldovenești reieșind din volumele de gaze naturale procurate (GP_n), prețul mediu ponderat de procurare a gazelor naturale în anul de reglementare “n” (PP_n), stabilit în valuta de procurare și cursul comercial mediu ponderat de schimb al leului moldovenesc față de valuta în care se procură gazele naturale (CV_n). Astfel, costul gazelor naturale procurate se determină conform formulei:

$$CGP_n = GP_n \times PP_n \times CV_n \quad (48)$$

[Pct.52 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

53. Costurile serviciului de transport al gazelor naturale (CST_n) și costurile serviciilor de distribuție a gazelor naturale (CSD_n) achitate de furnizorul de gaze naturale la prețuri reglementate operatorului sistemului de transport și operatorilor sistemului de distribuție se determină reieșind din volumele de gaze naturale transportate (GT_n) și distribuite (GD_n) în anul de reglementare “n” și tarifele pentru serviciul de transport al gazelor naturale (TT_n) și pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale (TD_n), aprobate de Agenție în modul stabilit de lege. Aceste costuri se determină conform formulelor:

$$CST_n = GT_n \times TT_n \quad (49)$$

$$CSD_n = GD_n^{ip} \times TD_n^{ip} + GD_n^{mp} \times TD_n^{mp} + GD_n^{jp} \times TD_n^{jp} \quad (50)$$

[Pct.53 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

54. În costurile reglementate ale întreprinderilor de gaze naturale nu se includ cheltuielile aferente:

- a) lucrărilor de construcție, reconstrucție, procurare, modernizare, montare și probare a utilajului;
- b) punerii în acțiune a noilor întreprinderi, secții și agregate, pentru predarea în exploatare a noilor întreprinderi (obiecte) și supravegherea de autor a organizațiilor de proiectare, pentru înlăturarea nefinisărilor în lucrările de proiectare, construcție și montaj, revizie (demonțare), înlăturarea defectelor utilajului și deteriorărilor, provocate din vina producătorilor, furnizorilor și organizațiilor de transport, alte investiții capitale;
- c) executării lucrărilor de proiectare și construcție, pentru procurarea utilajului, repararea și întreținerea obiectivelor din fondul locativ, de menire comunală, social-culturală și altor obiecte, ce nu se referă la activitatea reglementată;
- d) lucrărilor calificate ca ajutor pentru alte întreprinderi și organizații atât în formă de servicii, cât și sprijin material sau financiar;
- e) achitării diferitelor amenzi, penalități, acoperirii de lipsuri și pierderi;
- f) creanțe dubioase decontate;
- g) cheltuieli în scopuri filantropice și de sponsorizare;
- h) executării sau plății lucrărilor (serviciilor) ce nu sunt legate de sfera prestării serviciilor de transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale la prețuri reglementate și celor care sunt recuperate de întreprinderile de gaze naturale separat de tarifele pentru serviciul transport, de distribuție și de furnizare a gazelor naturale;
- i) cheltuieli aferente constituirii provizioanelor pentru riscuri și cheltuieli, inclusiv pentru creanțe compromise;
- j) cheltuieli pentru organizații de intermediere, servicii de consultanță, asistență juridică și de altă natură administrativă, cheltuieli de judecată și taxele de stat aferente;
- k) cheltuielilor economic neargumentate, nejustificate și/sau care, conform procesului tehnologic, nu sunt necesare pentru prestarea serviciilor de transport, de distribuție și de furnizare a gazelor naturale.

Toate lucrările indicate în literele a) și b) se includ în tarife doar după darea în exploatare a imobilizărilor corporale și necorporale prin includerea amortizării acestora și rentabilității investițiilor efectuate după cum este descris în Secțiunea 6 a prezentei Metodologii.

[Pct.54 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

Secțiunea 6

DETERMINAREA RENTABILITĂȚII

55. Rentabilitatea reglementată a operatorului sistemului de transport (RT_n) și a operatorului sistemului de distribuție (RD_n) în anul de reglementare “ n ” se determină în baza valorii nete a imobilizărilor corporale și necorporale ale acestor operatori de sistem utilizate în activitatea reglementată de transport al gazelor naturale și de distribuție a gazelor naturale și a ratei de rentabilitate, conform formulei:

$$RT_n (RD_n) = VNAEn \times Rren + VNAIn \times Rrin \quad (51)$$

unde:

$VNAEn$ – valoarea netă în anul “ n ” a imobilizărilor corporale și necorporale, date în exploatare pînă în anul 2003 (inclusiv). Prezenta Metodologie prevede că valoarea netă a acestor imobilizări corporale și necorporale, luată în calculul rentabilității se determină conform formulelor:

a) în cazul reevaluării imobilizărilor corporale și necorporale:

$$VNAEn = \frac{VBAE_{n-1}}{K} \quad (52)$$

unde:

$VBAE_{n-1}$ – valoarea contabilă la începutul anului de reglementare “ n ” a imobilizărilor corporale și necorporale ale operatorului sistemului de transport (operatorului sistemului de distribuție) date în exploatare pînă în anul 2003;

K – coeficientul de majorare a valorii contabile a imobilizărilor corporale și necorporale, date în exploatare pînă în anul 2003, în urma reevaluării efectuate în anul 2009. Acest coeficient se determină:

$$K = \frac{VBAEd}{VBAEp} \quad (53)$$

unde:

$VBAEd$ – valoarea contabilă după reevaluarea imobilizărilor corporale și necorporale date în exploatare pînă în anul 2003 (reevaluarea efectuată în anul 2009);

$VBAEp$ – valoarea contabilă pînă la reevaluarea efectuată în anul 2009 a imobilizărilor corporale și necorporale date în exploatare pînă în anul 2003 (la data de 31.12.2008);

b) în cazul în care nu a fost efectuată reevaluarea imobilizărilor corporale și necorporale valoarea netă a acestora se determină ca diferența dintre costul de intrare și amortizarea acumulată pînă la începutul anului de reglementare “ n ”:

$$VNAEn = VIAE - UAE_{n-1} \quad (54)$$

unde:

$VIAE$ – costul de intrare a imobilizărilor corporale și necorporale date în exploatare pînă în anul 2003;

UAE_{n-1} – amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale acumulată de la darea lor în exploatare până la începutul anului “n”;

Rre_n – rata de rentabilitate a imobilizărilor corporale și necorporale existente nete, date în exploatare până în anul 2003. Prin prezenta Metodologie rata de rentabilitate a imobilizărilor corporale și necorporale existente se stabilește la nivel de 5 %. Această rată se aplică cu condiția utilizării acestor mijloace la realizarea planului de investiții aprobat de Agenție;

$VNAIn$ – valoarea netă în anul “n” a imobilizărilor corporale și necorporale noi, date în exploatare în urma investițiilor efectuate de operatorul sistemului de transport (operatorul sistemului de distribuție), începînd cu anul 2004 și pînă la începutul anului “n”. Această valoare se determină ca diferența dintre valoarea de intrare și amortizarea acestor imobilizări corporale și necorporale acumulată de la darea în exploatare și pînă la începutul anului “n”:

$$VNAIn = VIAIn - UAI_{n-1} \quad (55)$$

unde:

$VIAIn$ – costul de intrare a imobilizărilor corporale și necorporale noi, date în exploatare în urma investițiilor efectuate începînd cu anul 2004 și pînă la începutul anului “n”;

UAI_{n-1} – amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale acumulată din perioada de la dare în exploatare și pînă la începutul anului “n”.

Rri_n – rata reglementată a rentabilității în anul “n” a imobilizărilor corporale și necorporale noi, date în exploatare în urma investițiilor efectuate, începînd cu anul 2004. Această rată de rentabilitate se determină anual conform metodei costului mediu ponderat al capitalului (WACC), după cum urmează:

$$Rri_n = \frac{Re}{(1-t)} \times \frac{E}{(E+D)} + Rd \times \frac{D}{(E+D)} \quad (56)$$

unde:

Re – costul capitalului propriu calculat după impozitare, %;

Rd – costul capitalului împrumutat, %;

E – capitalul propriu;

D – capitalul împrumutat;

t – rata impozitului pe venit, aplicat conform prevederilor [Codului fiscal](#).

Valorile indicatorilor, formulele de calcul și sursa de determinare sunt prezentate în Anexa la prezenta Metodologie.

56. Prezenta Metodologie stabilește următoarele principii de efectuare a investițiilor:

1) Operatorii rețelelor de transport și operatorii rețelelor de distribuție, în conformitate cu legea, vor elabora și prezenta Agenției anual, pînă la 1 decembrie, spre aprobare planul de investiții pentru anul calendaristic următor, care va conține următoarele compartimente:

a) investițiile în dezvoltarea rețelelor de transport și a rețelelor de distribuție a gazelor naturale (construcția de noi rețele de transport și de distribuție a gazelor naturale, stații de predare, de comprimare, stații și puncte de reglare-măsurare, echipamente de măsurare comercială a gazelor naturale instalate în stațiile și punctele de reglare pentru măsurarea debitului de gaze naturale în rețelele de distribuție de înaltă, medie și joasă presiune etc.);

b) investițiile în rețelele de gaze naturale existente (reconstrucția, renovarea, modernizarea, reparații capitalizate, instalarea echipamentelor de măsurare comercială a gazelor naturale în

stațiile (punctele) de reglare-măsurare pentru măsurarea debitului de gaze în rețelele de distribuție de înaltă, medie și joasă presiune, procurări imobilizări corporale sub formă de mijloace fixe);

- c) investițiile în mijloace de transport;
- d) investițiile în clădiri și construcții;
- e) investițiile în tehnica de calcul, teleradio comunicații;
- f) investițiile în imobilizările necorporale (programe, sisteme, licențe etc.);
- g) alte investiții legate de activitatea de transport, distribuție și furnizare a gazelor naturale.

2) În planul de investiții obligatoriu vor fi indicate:

a) valorile investițiilor planificate în total și pe fiecare compartiment investițional în parte, și sursele de finanțare;

b) descrierea compartimentelor investiționale planificate și pe fiecare obiect în parte, costul acestora și obiectivele care vor fi atinse în urma efectuării investițiilor (alimentarea cu gaze naturale a localităților, numărul consumatorilor noi care vor fi racordați la rețelele de gaze naturale, îmbunătățirea calității și fiabilității în aprovizionarea consumatorilor finali cu gaze naturale, reducerea numărului și a timpului întreruperilor programate și neprogramate, reducerea pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport și de distribuție a gazelor naturale, reducerea cheltuielilor de transport, de distribuție, de distribuire, administrative, influența acestora asupra tarifului etc.).

3) Agenția va aproba planurile de investiții pentru anul calendaristic următor nu mai târziu de 31 decembrie al anului curent și este în drept să nu accepte planurile de investiții prezentate de operatorii de sistem, sau a unor investiții din aceste planuri în cazurile în care:

- a) planurile investiționale nu corespund cerințelor prevăzute la subpunctele 1) și 2);
- b) investițiile nu țin de activitatea reglementată;
- c) lucrările prevăzute nu țin de investiții și urmează a fi atribuite la cheltuieli;
- d) investițiile nu trebuie să fie finanțate de operatorii de sistem, sau trebuie să fie recuperate de operatori de sistem prin intermediul companiilor de asigurare (asigurările incluse în tarif), prin judecată etc.;
- e) investițiile, care nu sunt necesare, nu dau avantaj economic și duc doar la majorarea tarifelor.

4) În luna martie a fiecărui an de gestiune operatorii rețelilor de transport și operatorii rețelilor de distribuție prezintă Agenției rapoarte privind realizarea planurilor de investiții aprobate pentru anul precedent, în care se reflectă investițiile prevăzute în plan și cele efectiv date în exploatare, valoarea acestora, amortizarea anuală și obiectivele atinse.

5) Investițiile efectuate în conformitate cu planul de investiții aprobat de Agenție se includ la calcularea tarifelor conform prevederilor prezentei Metodologii, iar investițiile efectuate în afara planului de investiții pot fi luate în calcul doar în cazurile în care acestea vor aduce un avantaj economic adițional față de obiectivele prevăzute în plan și adecvat valorii acestor investiții.

57. Determinarea rentabilității reglementate aferente fiecărui tip de rețea de distribuție a gazelor naturale ("IP"; "MP"; "JP") se va efectua conform formulei:

a) corespunzătoare rețelilor de distribuție a gazelor naturale de presiune înaltă:

$$RD_n^{ip} = RD_n \times \frac{BA_n^{ip}}{(BA_n^{ip} + BA_n^{mp} + BA_n^{jp})} \quad (57)$$

b) corespunzătoare rețelilor de distribuție a gazelor naturale de presiune medie:

$$RD_n^{mp} = RD_n \times \frac{BA_n^{mp}}{(BA_n^{ip} + BA_n^{mp} + BA_n^{jp})} \quad (58)$$

c) corespunzătoare rețelilor de distribuție a gazelor naturale de presiune joasă:

$$RD_n^{jp} = RD_n \times \frac{BA_n^{jp}}{(BA_n^{ip} + BA_n^{mp} + BA_n^{jp})} \quad (59)$$

unde:

RD_n – rentabilitatea reglementată a operatorului sistemului de distribuție în anul de reglementare “n” care se determină în conformitate cu prevederile punctului 55 din prezenta Metodologie;

$BA_n^{ip}; BA_n^{mp}; BA_n^{jp}$ – valoarea contabilă a imobilizărilor corporale și necorporale aferente rețelilor de distribuție a gazelor naturale de presiune înaltă, de presiune medie și de presiune joasă.

58. Rentabilitatea reglementată a furnizorilor de gaze naturale la prețuri reglementate în anul de reglementare “n” se determină conform formulei:

$$RFn = CGP_n \times \frac{Rrn}{100} \quad (60)$$

unde:

CGP_n – costul gazelor naturale procurate în anul de reglementare “n” din import sau, după caz, de la producătorii autohtoni, care se determină conform prevederilor punctului 52 din prezenta Metodologie;

Rrn – rata de rentabilitate a furnizorului în anul de reglementare “n”, %. Această rată se stabilește și se aprobă prin Hotărîrea Consiliului de administrație al Agenției cu respectarea principiilor stabilite în [Legea cu privire la gazele naturale](#) și nu depășește nivelul ratei de bază aplicată de Banca Națională a Moldovei la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt.

[Pct.58 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

59. În cazul cînd gazele naturale din import sau, după caz, de la producătorii autohtoni, sunt procurate de către un furnizor de gaze naturale, iar furnizarea acestor gaze naturale consumatorilor finali se efectuează de alți furnizori de gaze naturale la prețuri reglementate, rata de rentabilitate aplicată conform punctului 58 al prezentei Metodologii se divizează în proporție de 0,25 pentru furnizorul importator sau care a procurat gazele naturale de la producătorii autohtoni și 0,75 pentru furnizorul care furnizează gazele naturale consumatorilor finali.

[Pct.59 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

Secțiunea 7

APROBAREA, ACTUALIZAREA ȘI APLICAREA TARIFELOR

60. Tariful pentru serviciul de transport al gazelor naturale, pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, tariful pentru serviciul de furnizare a gazelor naturale și tarifele finale la gazele naturale furnizate de furnizorul de gaze naturale la tarife reglementate se determină anual de către operatorii de sistem și furnizori și se aprobă de către Consiliul de administrație al Agenției în conformitate cu prevederile prezentei Metodologii. Pentru aceasta, la începutul fiecărui an operatorii de sistem și furnizorii de gaze naturale la tarife reglementate vor prezenta Agenției calculul tarifelor pentru anul ce urmează, efectuat în conformitate cu prezenta Metodologie. Agenția va examina materialele prezentate și, în cazul constatării existenței motivelor argumentate de modificare a tarifelor, va actualiza, aproba și publica tarifele noi, care vor intra în vigoare și vor fi aplicate efectiv din data stabilită prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

[Pct.60 modificat prin [Hot. ANRE nr.01/2016 din 13.01.2016](#), în vigoare 22.01.2016]

61. Operatorii de sistem și furnizorii de gaze naturale la prețuri reglementate vor avea dreptul să solicite Agenției actualizarea tarifelor în decursul anului de gestiune, dacă există factori obiectivi ce nu pot fi controlați de întreprinderile de gaze naturale (modificarea prețurilor de procurare a gazelor naturale, a energiei electrice, fluctuația cursului de schimb al valutei naționale, apariția actelor legislative și normative ce duc la o majorare a costurilor de transport, distribuție, furnizare etc.), care justifică o astfel de actualizare și care duc la crearea unei devieri mai mari de 5% din cheltuielile anuale al operatorului sistemului de transport, al operatorului sistemului de distribuție și de 3% din cheltuielile anuale al furnizorului de gaze naturale la prețuri reglementate, stabilit în tarife. În acest caz, operatorii de sistem și /sau furnizorii vor prezenta Agenției o analiză a factorilor de influență și a devierilor dintre indicatorii aplicați în calculul tarifelor și cei reali înregistrați, iar Agenția, în aceste cazuri, este în drept să ajusteze tarifele semestrial sau, după caz, mai frecvent, în funcție de nivelul de influență asupra tarifelor a factorilor obiectivi.

[Pct.61 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

62. În cazul în care într-un anumit an, la nivel național, se va modifica cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, cheltuielile cu personalul în anul respectiv vor fi actualizate reieșind din cuantumul nou minim garantat.

63. În cazul în care cheltuielile materiale (*CMn*), cheltuielile de întreținere și exploatare a imobilizărilor corporale și necorporale (*CIEn*) nu se vor utiliza după destinație, Agenția la actualizarea tarifelor pentru serviciul de transport, de distribuție și de furnizare a gazelor naturale la prețuri reglementate, va diminua aceste cheltuieli în cuantumul cheltuielilor utilizate în alte scopuri.

[Pct.63 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

64. Devierile tarifare create pe parcursul anului de gestiune vor fi incluse în tariful anului viitor, actualizate la rata de rentabilitate (*Rrn* – pentru operatorii rețelelor de gaze naturale) sau rata medie a dobânzilor la creditele bancare (*Rdn* – pentru furnizori), în baza valorilor acestor devieri determinate lunar. În cazul modificării tarifelor în decursul anului de gestiune, devierile tarifare (*Dev*) generate în perioada precedentă a anului de gestiune pe deplin vor fi luate în considerație la calcularea noilor tarife. În acest caz, devierile tarifare se includ în tarif astfel încât să fie recuperate pînă la sfîrșitul anului de gestiune.

65. În cazul cînd, în perioada de valabilitate a prezentei Metodologii vor fi adoptate acte legislative sau acte normative de reglementare care vor influența nivelul cheltuielilor pentru

serviciul de transport, de distribuție sau de furnizare a gazelor naturale, aceste modificări vor fi luate în considerație de către Agenție la ajustarea anuală a tarifelor reglementate.

[Pct.66 abrogat prin [Hot. ANRE nr.01/2016 din 13.01.2016](#), în vigoare 22.01.2016]

67. Prezenta Metodologie este obligatorie pentru operatorii rețelelor de transport, operatorii rețelelor de distribuție și pentru furnizorii de gaze naturale la prețuri reglementate.

[Pct.67 modificat prin [Hot. ANRE nr.57/2017 din 23.02.2017](#), în vigoare 05.05.2017]

Anexă

Indicatorii, formulele și sursa de determinare a valorilor de calcul a ratei de rentabilitate a imobilizărilor R_r în baza costului mediu ponderat al capitalului (WACC)

Indicatori	Simboluri și/sau formule de calcul	Surse de determinare a indicatorilor	Valorile indicilor
Rata lipsită de risc, %	rf	Rata lipsită de risc a SUA, media anului precedent a bonurilor de trezorerie cu maturitatea de 10 ani, publicată de Federal Reserve System (www.federalreserve.gov) la compartimentul: Economic Research & Data /Data Releases/Selected Interest Rates-H.15/Historical Data, Treasury constant maturities, 10 years, Annual	Se determinată anual
Rata de risc a țării %	rt	Se va aplica 6,75% în cazul când rata de risc a Republicii Moldova publicată de DAMODARAN este mai mare decât acest nivel. În cazul când nivelul ratei de risc este mai mic de 6,75% se aplică cel publicat în sursa: http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/ , la compartimentul: Updated Data, Data Sets, Risk Premium for Other Markets, Country Risk premium	Stabilită ca valoare plafon pe perioada de valabilitate a Metodologiei, egală cu 6,75%. Dacă într-un anumit an valoarea publicată este mai mică decât cea plafon se aplică valoarea publicată.

Raportul capital împrumutat/capital propriu	d/e	Se va aplica raportul de 35% la 65%, stabil pentru toată perioada de valabilitate a Metodologiei tarifare.	0,54 pe toată perioada Metodologiei
Raportul capital împrumutat/total capital	$d/(d+e)$	Determinat reieșind din raportul d/e egal cu 35% la 65%	0,35 pe toată perioada Metodologiei
Raportul capital propriu/total capital	$e/(d+e)$	Determinat reieșind din raportul d/e egal cu 35% la 65%	0,65 pe toată perioada Metodologiei
Riscul sistematic al industriei (lipsit de îndatorare)	β	Valoarea medie corespunzătoare companiilor sectorului de gaze naturale a SUA publicată în ianuarie 2013 în sursa: http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/ la compartimentul: Data Sets, Levered an Unlevered Betas by Industry, Natural Gas Utility, Unlevered Beta	0,31 pe toată perioada Metodologiei
Rata impozitului pe venit	t	Conform Codului fiscal	Se determină anual
Riscul sistematic al industriei ajustate la gradul de îndatorare	β_d	Se determină conform formulei: $\beta_d = \beta + d/e \times \beta(1-t)$	Se determină anual
Prima de risc caracteristică pieței, %	$(r_m - r_f)$	Prima de risc caracteristică pieței, determinată în ianuarie 2013 ca media aritmetică din ultimii 10 ani în SUA (Stock-T. Bonds) și publicată în sursa: http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/ la compartimentul: Data Sets, Historical Return on Stoks, Bonds and Bills, Arithmetic Average, Risk Premium	Constantă pe toată perioada de valabilitate a Metodologiei
Costul capitalului propriu, %	R_e	Se determină conform formulei: $R_e = r_f + r_t + \beta_d \times (r_m - r_f)$	Se determină anual
Costul capitalului împrumutat, %	R_d	Valoarea anuală a capitalului împrumutat a întreprinderii. Se va determina anual ca media calculată pe baza dobânzii curente a unui împrumut eficient și bine gestionat pe piața de capital națională și internațională relevantă. Valoarea acestuia corespunde ratei medii la creditele acordate în valută străină în anul precedent anului calculării tarifului, publicate de Banca Națională a Moldovei	Se determină anual

		la compartimentul: Statistica monetară, Ratele medii ale dobânzilor, Rata medie la creditele acordate în valută străină/ persoane juridice/ peste 12 luni.	
Rata de rentabilitate, %	Rr	Se determină conform WACC: $Rr = WACC = Re / (1 - t) \times e / (d + e) + Rd \times d / (d + e)$	Se determină anual